

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz fordva:	
Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

Szerkesztőség:
 Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.
 Bérmentellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
 Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.
 Hirdetések díjazás szerint.
 Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

Humor a politikában.

Arad, márczius 17.

Nekünk, a kormányon lévő többség elveinek védelme közben, gyakran van alkalomunk a mulatságos jelenségekkel találkozni a tulkoldalról. A stíl-gyakorlatok furcsaságai, — melyek minden mélyebb inspiratio nélkül követtenek el az ellenzéki sajtóban egy-egy publicisztikai monstrumot, — gyakran veszik el kedvünket a komolyabb értékeléstől és a magasabb politikai mérték alkalmazásától. A satyrának csak ott van jogosultsága, a hol az ötletnek meg van az alapja. A guany csak úgy öl, ha nem fictiv a tárgy, melyre vetődik. A polemia csak úgy ambíció, ha igazi eszme merül fel a sorok közt. Ebben az esetben előáll a publicista igazi tere, hol nem legyekre csapok az ember és nem szappanbuborékok, vagy a phrazisok durvasága adja meg a szint, a jelleg az irányt.

Évek tapasztalata, mondhatnók az egész idő, a mióta a mai kormányterhes hivatását végzi a nemzetet szemben, az ellenkezőről győződött meg bennünket az ellenzéki sajtó azon eszméramlataiban, melyek nap-nap mellett születtek támadólag a kormány ellen, abban az alakban és tónusban, mely érvelését megfosztja minden eszmei magaslattól és pusztá, közönséges caliberű személyeskedéssé degradálja. A bírálat ebben a sajátságos erőlködésben, valahogy olyan szánandó helyzetben van, mint a mikor classicus dolgok utóérhetlenségét practicus szempontból bonczolgtatják ártatlan kedélyű laikusok.

Ha ez így nem humora a politikának a politikai sajtóban, akkor manapság nem is teremnek ötletek e sártekén.

Mert nem humoros dolog-e az, mikor — főleg a provinciális ellenzéki sajtóban, — mindenki, a ki így-ugy tisztában van a helyesírás követelményeivel és támad egy szerzedvény gondolata, már jogosítva érzi magát arra, hogy kipróbált államférfiakból álló testületet: kormányt bíráljon, ugynevezett hazafias elkeseredéssel.

Hát nem a humor ellenállhatlanságával hat az, mikor közigazgatási

intézkedéseket íté el akár hányszor olyan kapacitás, a kinek e nembeli ismeretei talán a lapok rendőri híreinek olvasása után születtek és öregbedtek egyuttal.

Avagy nem csale mosolyt egy-egy amolyan épületes látvány, mikor valamelyik vidéki néptanító porrázuzza Trefortnak minden szakismeretét és ezt az európai tudós főt holmi philiszternek sententiázva, csinál közoktatásügyi politikát.

Ki merné aztán tagadni a nevéseges voltát annak, mikor valamelyik elégedetlen vérmérsékletű, de bizony nagyobb látkör tekintetében a linia média alatt veszteglő ügyvéd fékezhetlen irási ösztönében a csalhatatlanság komolyságában menydörög le bel- és külpolitikát, delegatiót és igazságsügyet.

És ki ne érezné magában a deüritsüget esetleg akkor, ha olvassa, hogy a kormány talán egy évitzed alatt nem producált egyetlen egy hazafias cselekedetet sem és hogy minden újabb intézkedése nem egyéb, mint a »nemzeti jogfeladás egy újabb árulása.« Ipsissima verba.

Tagadhatlanul úgy van, ez a humor a politikában. És ha ez némi tekintetben mulatságos volta mellett veszedelmes is, az ellen ott van a hatalmas bázis a magyar nemzet veszelettet jőzan észjárásában.

Azt szokták mondani, hogy a magyar ember könnyen hagyja magát vezetett, mert nyílt szíve van és hajlandó a jószágoknak látszó szónok utat engedni magához. De csak egy bizonyos határig. Mert a mikor belátja, hogy a szónok nem annyira igazságos, mint inkább mindenek felett csak szándéka van. szándéka, mely azt, a ki annak hisz csak eszközzé teszi, akkor a józan belátás felülkerekedik benne és legfeljebb a mi szavaink helyett úgy vélekedik, hogy ez a comedia a politikában.

A humortól a politikában ilyen körülmények közt nem lehet tartani, mert az olyan, mint a mikor a clown a czirkuszban grimace-t csinál.

Furcsa, de ártatlan.

(T—s.)

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Márczius 16.)

Petőfi emlékezete.*

Egy századig igába, rabbilincsbe Nyögött immár a nemzet télenül!
 Egy század óta téri a nyomort már,
 A melybe mint mocsárba elmerül!

Meddig fogod aludni szép hazám még,
 E vak sötétben kínos álmodat?!
 Megérem-é, hogy egykor a szabadság
 Tündöklő napja rád is felvirad?!

Nagy őseidnek árnya nem jelent meg,
 Hogy megzavarja hosszú éjedet?
 Atkozva, hogy rabná tevéd e földet,
 Mit ók szabadként adtak át neked.

Törd össze láncodat! Taposd a porba,
 Ki rád nyugtázta azt, a zsarnokot!
 S a rabbilincs legyen fegyver kezében
 A kard helyett, — és vívd ki szent jogod!

Van-é ki életét kockázza téve,
 Káné és honért, s ha kell majd érte hal?!

Hangzott a költő ihlet ajakáról,
 S diós lantjáról így zengett a dal.

Zengett, s magasztos hangtúl a nemzet
 Nehéz álmasból újra ébredett.
 És elmúlt a dal. Lantját letette,
 Kardot kötött a költő a helyett.

Kardot kötött, s vezette hős csatára
 A dalain fellelkészült hadat.
 Küzdött velük s mit lantja szerzett eddig;
 Most kardja szerzé a babérokat.

S láttatok-é mint harozal az oroszlan,
 Mint tért össze gyáva ellenét?
 Úgy küzdtek ók s mi elbukott e harcban,
 Az halhatatlansá tév névét.

De im, elesőndesült a harez moraja:
 Szabadságot kivirta nemzetünk.
 „Hol van a dalnok? mért nem zeng a lantja,
 E hős csatákról dioshymnus nekünk?!”

* A mai Sándor-nap teszi alkalmivá e lapunk számára írott közlemény közlését. Szerk.

„Hol van a dalnok?...” Senki sem felel rá,
 A kősa hir felőle mit se tud.
 — Eltűnt! miként az égnek üstökőse,
 A melynek utja végtelenbe fut.

És csillaghullás volt az eltűnése.
 Utánna oly sötét maradt az ég.
 Sötét maradt. Kéltészetünk egéről,
 A legszebb csillag fénye eltűnnek.

„Szabadságért elesni a csatában.”
 Ez volt obaja, s im beteljesült.
 Magasztos lelke legméltóbb helyére,
 A csillagok honába felrepült.

„Hol van a föld, mely őzri drága testét?”
 Hol domborul reá a siri hant?!

Föld magas emlékkővet emeljünk;
 Hirdesse az, ki nyugszik ott alaut.

Hiu törekvés, semmi haszna sincsen,
 Hisz emlékére hajt ki a babér;
 S oly emléket teremt lantja néki,
 Mely Egyiptom guláival felér!

R. K. L.

Harcz életre-halálra.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Tudvalévő dolog, hogy két tudós nem fér meg egy csárdában, — vagy ha már mindenképen benn akarnak maradni, hát akkor olyan nagygnak kell lenni az ivószobának, hogy mikor az egyik szegletben megfújja az egyik dudás a dudáját, egy hatvan kilométer sebességgel futó locomotiv vigye meg a hangot a „szoba“ másik szegletébe. — Mint ahogy pedig ilyen nagy terem nem igen van a földkerekségen, világos, hogy két dudás nem fér meg egy csárdában.

A következtetés sántit ugyan egy kissé, hanem az nem nagy baj, a fő az, hogy a hasonlat ép oly pompásan ráillik Mátsa Gergely és Kordován Kristóf fűszerkereskedő urakra, mint ahogy a „polgári kabát“ ráillik minden kalandorra, habár az ugynevezett „svindli“ nincs kizárva.

Mátsa Gergely és Kordován Kristóf fűszerkereskedő urak sem fértek egymástól, habár a község, melynek értékes polgárai valának, nem volt épen kicsiny.

Örökös ellenségeskedésben éltek egymás-

Bankszabályok módosítása. A bankszabályok 102. szakaszának az osztrák képviselőház által szerdán elhatározott módosítása, mely szerint az állam nyereség-részesülése az osztalék hét százaléka helyett annak már hat százaléka alá kezdődik — a „Bud. Corr.“ jelentése szerint — az egész kiegyezés létrejöttét az idénre kérdésessé teszi. Csak ha az osztrák uraklaha ismét visszaállítja a 102. szakasz eredeti szövegét — úgy, a mint azt a magyar képviselőház már megszavazta, — az osztrák képviselőház pedig hozzájárul ezen határozathoz, juthatnának a kiegyezési törvények még a magyar országgyűlés feloszlása előtt legfeljebb szentesítés alá. Ha az osztrák kormánynak ezt keresztülvinni nem sikerülne, a kiegyezés létrejötté egyelőre alig lehet gondolni, mivel előbb a két kormány közt, azután pedig a bank igazgatóságával feltétlenül tárgyalásokat kellene folytatni, az osztrák-magyar bankok pedig eléggé bebizonyították, hogy a bank beleegyezése, hogy a nyereség megosztása már 6 százaléknál érvényesüljön, nem lesz elérhető. A két kormány ezt a kérdést ismételve felvetette és a bank képviselői mindannyiszor a leghatározottabban kijelentették, hogy abba bele nem egyezhetnek.

A képviselőház igazságügyi bizottsága

A p á t h y István elnöke alatt szerdán délután tartott ülésében tárgyalás alá vette „az ügyvédi rendtartás némely intézkedéseinek módosításáról“ szóló törvényjavaslatot, melyet Matuska Péter előadó előadása után — miután ahhoz Körössi, Chorin, Hodossy, Teleszky, Győry Elek és Gáll József bizottsági tagok és Fabiny igazságügy-miniszter hozzászóltak — általánosságban egyhangulag elfogadott.

Az országgyűlési szabadelvű párt szerdán d. u. 6 órakor Vizsolyi Gusztáv

alatt tartott értekezletén tárgyalás alá vette az A p p o n y i Albert gróf által beadott törvényjavaslatot a curiának a választási ügyekben való bíráskodásáról. Az értekezlet törvényjavaslatot, Tiszta Kálmán miniszterelnök felszólalása után mellőzni határozta. Következett ezután a zárszámadási bizottság jelentése az 1885. évi állami költségvetés tárgyában, melyet Prilezky bizottsági elnök verjesztett elő. A jelentés Tiszta miniszterelnök, Széchenyi gróf és Trefort miniszterek felszólalása után elfogadott. Az 1886. évi tulkiadásokra vonatkozó jelentés Prilezky Tádé előterjesztése nyomán tudomásul vétetett. Ezután Hegedűs Sándor előadó terjesztette elő az 52 millióshoz szóló törvényjavaslatot, melyet az értekezlet szintén elfogadott. Végül helyeslő tudomásul vétetett Tiszta miniszterelnök válasza, melyet Szathmáry Lászlónak dohány-engedély megvonása tárgyában adni szándékozik.

Márczius 15-ike Pankotán.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

Még a fővárost is beleértve, ritka helyen vannak a viszonyok és körülmények oly bordában szöve, melyek hatása alatt úgy ünnepeletnek meg márczius 15-ike, mint Pankota mezővárosában.

Ritka azért, mert nem mindenütt lehet tényleg feltüntetni a testvériséget, és nem mindenütt azon arányban az egyenlőséget, mint Pankotán, úgy, hogy legtöbb helyen a szent háromságnak csupán a szabadság egyik tényezője nyilvánulának adhaának szemmel látható kifejezést.

Számtalan pont van az országban, a hol talán — ha nem is mind a három — de legalább két szépséget oda ültethetnénk a hazaszeretet oltárára, de a törpök nyomorúságos viszonyai szibadtságban nincs elég erő, sem akarat a teljes háromságnak kifejezést adni.

Pankotán igen.

Daczára annak, hogy a lebeszéleti idő a jelen évi márczius 15-ére országsszerte olyan volt, mintha azt egyenesen a bécsi kamarilla rendelte volna meg: a kétszáz alásrásból 160 teríték díszítette a pankotai „Fehér Kereszt“ nagy termét, a hová egész erővel pontosult össze a nagy nemzeti ünnepegy egész ki-nyomata.

A társaság mind a két nemből egyenlő arányban esti nyolc órakor együtt volt.

A megvétel és mezővárosi képező osztályok és nemzetiségek, mint vallásfelekezetek képviselve voltak.

Hű kifejezést nyert az 1848-iki márczius 15-ének magasztos szelleme, a szabadság egyenlőség, testvériség.

Mert a felvétel, az összes beszédek és szavaltok minden elsőtől utolsóig hangzott betűje a szabadságot hirdeté.

Egyenlőséget tanusított az, hogy a hercegasszonytól kezdve, le egészen a fehér sűbás román polgártársig képviselve volt minden osztály.

A testvériség szent eszméjét pécésétel azon üdvös tény, hogy egymással karöltve ölekezett a feszelen társaságban magyar, német, román és zsidó, nem úgy mint Aradon is.

A rendező-bizottság és olvasókor köztisztelet- és szeretettel körölt elnöke, tiszteletes Kócsa Károly ref. lelkész ur nyitotta meg az ünnepelet, a legforróbb hazafias beszédek egyik remekével.

közlebbi vasuti állomásról úgy hozatta el az árucikkeket velük. Persze, midőn a különös csapat megérkezett a községbe, volt nagy népcsődület, volt nagy bámulat. Mátsa Gergely majd hogy meg nem pukkadt mérgében, mikor meglátta az állítólagos arabokat. Mert Kordován Kristóf azt híresztel, hogy ő „direkt“ hozatja a kávé Arabiából valódi arabokkal nem Kolozsvárig, mint Mátsa Gergely, hanem egészen Bódogig.

De Mátsa Gergely nem hagyta ám magát. Újabb fortélyon törté a fejét. Egy éjszaka szépen összefundálta a dolgot. Irt Pestre s egy hangszeryarostól egy verklit rendelt meg.

Kaján örömmel várta Mátsa Gergely uram a nagy napot, melyen a verklit megérkezik. Úgy suttomban kés alatt tudtára adta a bokodi t. cz. publikumnak, hogy egy nagy meglepetést fog legközelebb szerezni érdemes verőnek. Kordován Kristófnak is fölébe jutott a hir, de bármint törté is a fejét, hogy mi lehet az a „meglepetés“, nem tudott a dologgal tisztába jónni.

Egy szép délután megérkezett a verklit, — s csakhamar hirtre futott a községben.

Mátsa Gergely az alatt nagy ovatosággal kivette a lábából a drága szerszámot, s közel az ajtóhoz felállította boltjában.

— No Kristóf — motyogá magában — most már igazán tönkre teszelk. Nem lesz ember a községben, aki be ne jöjjön az én boltomba. — Tönkre teszelk Kristóf, tőre én.

S megragadván a verklit hajó-rudját, megszólalt a „Körösi lány“ nótáját. A kedves fulbembázó hangok csakhamar benzengették a bolt környékét, s az emberek kíváncsian futottak össze. Eleinte nagy gyönyörűséggel hallgatták a jó talp alá való magyar nótát, azonban csakhamar erőt vett rajtuk a kíváncsiság és seregestül tudultak be Mátsa Gergely uram boltjába, hogy a furcsa instrumentumot közelebből is szemügyre vehessék. Természetesen a szemlélet csak úgy teheték, ha vásároltak is már valamit. Mátsa Gergely uram feleséget és a két inas-gyerek alig tudták kiszolgálni a mindinkább jobban gyülekező publikumot. Aki csak megfordult a boltban, mindegyik veti valamit, — az igaz, hogy nem nagy mennyiségben. — De hát sok kicsi sokra megy. — Úgy is volt. Este

Erre rázendült az egész község által felállva énekelni „Szózat“ két verse.

A veterán Naszádi Sándor, a márcziusi egyenlőség eszméjének fejtegetése, a kiváltságos osztály önkéntes lemondásából érvényesítve vezetett le beszéde végét a jelenvolt Sulkovszky hercegasszonyra, melegen üdvözölve őt a magyar nép örömeiben való részvételért.

Ily Ferencz a Kócsaéhoz bátran hasonlítható szép beszédének végén, Pankota összes polgárságának, az addig tanusított ernyedetlen szorgalom, munkásság hazafiság és testrisztis örökké való tartósságára, ápolására buzditásával kért mindnyájokra áldást az egek urától.

Erre egy szűkebb körű férfi negyes énekelte el a „Talpra magyar“ dalát.

Tiszti Lajos szintén szép beszéddel, a régi nagy honleányok eseteitese után a pankotai hölgyeket dicsőíté, kik, a mint ma is tanusíták — együtt akarnak, tudnak is lelkesülni a férfakkal a nagy eszmékért. Beszéde végét magyar lovagias udvariaságból német nyelvre fordítván, saját nyelvén éltette a leereszkedő, bájos ifjú hercegasszonyt, mint a jelen volt díszes hölgykoszorú kiváló rózsáját.

A lelkesedést ezután a legmagasabb fokra emelte Jankai Kossuth Lajos ért, és a világszabadság mai legnagyobb apostolának halhatatlan eszméi diadalért. A lelkesedés kitörését követte a minden szívből minden ajkáról hűvel folydogáló „Kossuth Lajos azt izenté“ dal. Emne, a 160 terítékes termet felorgató, hosszasan zúgótaps és lelkesedés lecsendesülté után, külön-külön kiemelté később Jankai Kócsa és a hercegasszony oldala mellett gondnoki Tagányi Istvánnak. Pankota boldogítására törekvő, más-más irányu érdemeit.

Stieier közösi iskolai tanító, a lapok rendes levelezője az aradi kedves vendégekre emelte poharát, kitüntette ezek közül Tiszti Lajost az „Alföld“ volt érdemes szerkesztőjéért és az „Ország kortesét“ a mi — úgy mond — magas rőptű, lelkes, kedves szónokunkat, a ki Pankotáról soha sem szokott megfeledkezni.

A segédjegyző a szózatot, a segédlelkész a „Talpra magyar“t szavaltá el.

Ezután záradékul az „Ország kortese“ olvasta fel „Márczius 15.“ cz. költeményét, mire a Kócsay hymnusza elnekelletvén, az ünnepelet eme része befejeztetett.

Később megkezdődött a tánc. Az első négyest 40 pár lejé.

A hercegőné éjféltűnig nézte a mulatókat. A társaság reggeli öt órakor oszlott szét, melynek legutolsó csapatja közt e sorok írója is, kivilágos kirirradtkor, félhétre távozott.

Azonban kisebb, megoszlott körökben, márczius 16-ika is egész nap és este ünnepeletet, azért maradt e tudósítás is egy nappal hátrább.

midőn leszámolt Mátsa Gergely uram a napi bevétellel, daczára hogy kőszönyv volt a lábában, örömeiben összeverte a bokáit, — s azt mondta a feleségének, hogy Kordován Kristóf egy két mulva bezárhatja a boltját, mert ő a verklivel minden „kunsifajt“ját magához csalogatja.

Étte is a méreg Kordován Kristótot. Másnap reggel azt beszélt a mindenesé, hogy egész éjjel nem fekdült le, hanem járt-kelt a szobájában, mint egy haza-járó lélek.

Mátsa Gergely nem rosszul számított. Mialatt a verklit szölet a boltjában, Kordován Kristóf boltjába be nem tette egy vevő sem a lábát. Csak úgy özönlött a nép hozzá másnap is harmadnap is.

Egy hét mulva azonban megváltozott a helyzet, mert Kordován Kristóf nem tartozott azon emberek közé, a kik egykönnyen le hagyják magukat győzteni. Mindjárt másnap a Mátsa Gergely verklijének megérkezése után ő is irt Pestre, s szintén megrendelt egy verklit. Egy hét mulva meg is érkezett, s mihelyt kivették a lábából Kordován Kristóf is azonnal megszólaltatta.

Bezzeg nagy furorét csinált ez a verklit is Bokod községében, s miután a Kordován Kristóf verklijének erőteljesebb is volt a hangja, mint a Mátsa Gergelyének, mindenki a Kordován Kristóf boltjába ment.

Mátsa Gergely természetesen nagyon meg volt lepette, midőn Kordován Kristóf boltjában is megszólalt a verklit, de minthogy nem tehetett ellene semmit — legfeljebb nagyobb erővel forgatta a saját verklit.

Bokod községnek t. cz. publicuma emberemlékezet óta nem mulatott oly jól, mint ezen időben. A két verklit reggeltől estig mindig szölet, huzta a szebbnél szebb nótákat, úgy hogy a vevő, mislőtli valamelyik boliba belépett, előbb megfigyelte, hogy melyik verklit mit huz, s abba a boliba ment vásárolni, a melyiknek a verklije szebb nótát huzott. De ki tudja meddig tartott volna ez a komédia, ha a szolgabíró egy szép napon be nem tiltja a verklizést. Indokolás nem volt ugyan a rendeletben, hanem azért a két fűszeres bölcsen engedelmessékedett, s a verklit a padlásra kerltek.

E komédia lezajlása után egy darabig szélesend uralkodott a két megcsöknyőző-

Meg kell még említenünk, hogy két zenekar is működött: a pankotai hírnemes gyermek-zenekar és egy jó zongorabanda. Továbbá ki kell említenünk azt is, hogy D. M. u. s. vendéglő, a vendégek teljes megelégedésére szolgáltatotta az ételket és italokat, s hogy a vendégek kiszolgálásában a fiatalok is dicséretes buzgalommal segítettek.

S. K.

KÜLFÖLD.

A császár elleni merénylet. A pétervári hivatalos lap, — igen természetesen — kisebbíteni igyekszik a merénylet kínos hatását és csupán annyit hajlandó beismerni, hogy az elfogottak célja „bűntettek elkövetése” volt.

Más forrás szerint megerősül az a hír, hogy egy nagyobb összeesküvéssel áll szemben az orosz kormány. Ugyanis néhány hét eltelte előtt több helyországi számos tisztet tartóztattak le, de nem azért, mintha a fennálló rend felborítása céljából titkos szövetséget képeztek volna. Az elfogottak az elégtelenség nagy seregéhez tartoznak, kik a lakosság minden rétegében a nemesség s a hadsereg sorában, ép úgy mint a munkások és parasztok közt nagy számban dolgozó körökkel titokban szövetkeztek.

Az elfogottak száma igen nagy és a rájuk kirovando büntetések, tekintettel az elfogottak katonai jellemére, igen szigorúak lesznek. Tévesen állították, hogy a minap közzétett napirány, mely a tiszt fizetések jelentékeny emelését rendelte el, az említett események alkalmából bocsiatott volna ki. A fizetésemelést a hadügyminiszter már egy évvel ezelőtt hozta javaslatba az élet drágulása miatt. A fizetésemelések az orosz költségvetést évenként néhány millió rubellel fogják terhelni.

A merénylet nem csak a császár, de a trónörökös ellen is volt tervezve.

Az összeesküvők, kik mintegy ötvenen lehetnek, nagy óvatossággal tették meg előkészületeiket. Beutaztak több kormányzóságot, ki itt, ki ott vásárolt valami anyagot a robbantáshoz, a mi nem kelthetett feltűnést. Pétervárt összejöttek és a Vozneszenszky-prospekt egyházának pincéjébe hordták az összevásárolt anyagokat.

A ház a Néva partján fekszik és az összeesküvők a ház csatornáján át bevezették a pinczébe a Néva vizét, mely a transzmissziós gépekkel hajtotta; a pinczében a vasat feldolgozták és igen ügyesen készítettek a bombákat. Nappal a csatornához vezető csövet elzárták és csak éjjel folytatták a munkát.

Eseti 11 órakor kezdtek dolgozni. A pincze ki volt rakva matracokkal és szalmazsákokkal; az üllő vastag szalma- és szezeka rétegre volt állítva úgy, hogy a munkások legkisebb nesze se hallatszott fel.

A társaság neve: A vérszörös oroszok; jelzava volt: „Életünk a szent ügyért.”

Mig az összeesküvők a föld alatt gyártották a gyilkos fegyvereket, a rendőrség a miniszternek csupa megnyugtató jelentéseket zott.

Vasárnap reggel Gresser tábornok a császárt volt, ki igen nyájasan fogadta és többek közt azt mondá:

„Gratulálak önnek! Már két hónapja vagyok Pétervárt és minden jól ment.”

Azután a császár arról szól, hogy család-jával együtt Gatsinába megy; elhatározza, hogy pénteken megy a vasúthoz. Az első szá-

non a császár és a trónörökös megy; a másodikon a császár, a rendőriminiszter és Gresser rendőrök.

Gresser tábornok rendelkezést adott, hogy az elutazás napját tartás titokban és szigorúan ügyeljenek az utvonatra, ahol a császár el fog haladni.

A merénylet aztán a már általunk ismertetté körülmények közt hiúsult meg. Mig a székváros lakosainak legnagyobb része még nem is sejtette a merényletet, vasárnap este Gatsinába távirati szerencsekiáltások érkeztek már Ferencz József királytól és Vilmos császártól. Most a merénylet és annak megghusítása képezi a közbeszéd tárgyát; izgatottság azonban nem észlelhető. A lapoknak eidei közleményét nem szabad az esetről közölnök, de a hatóságoknak azt az óhaját, hogy az esetet agyonhallgassák, nem lehetett teljesíteni.

Gatsinából azt jelentik, hogy az uralkodó család körében nagy lehangoltság uralkodik; különösen a császárné van megrendülve, mert a rendőrség sikeres fellepte dacára sem bizonyos, hogy a merénylet elkövetésére készült összeesküvők mind a mai napig vannak-e fogva.

Efogatásokat folyvást eszközölnek, de a letartoztatott egyének legtöbbjét ismét szabadlábra helyezték.

A bombákat vivő tanulókon kívül elfogtak egy pultavai parasztot is, aki úgy látszik egyik försze az összeesküvésnek és akinél állítólag szintén találtak bombát.

A három elfogott merénylő közül egy sem válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. A bombák mellé voltak megfogottak, még pedig úgy, hogy a robbanás számos embert ölt volna meg, sőt erősen megrongálta volna a szomszéd házakat is.

A merénylet tervéről az első hírt már több nap előtt a berlini titkos rendőrség közölte a pétervári rendőrséggel és ennek folytán a nihilisták fenyegető leveleit nem tekintették irtás fenyegetéseknek, hanem erősen ügyeltek minden incidensre.

Arról, hogy a nihilisták végrehajtott bizottsága nyomtatott halálos ítéletet küldött volna Sándor császárnak, még a jobban értesült egyének sem tudtak semmit.

A császár legmélegebb köszönetét fejezte ki Gresser tábornoknak az ez alkalommal tanúsított éberségért.

Pétervárról jelentik ugyan, hogy több mint kétszáz egyént fogtak el, de legtöbbjüket ismét szabadon kellett bocsátani.

A császár, mielőtt Gatsinába utazott, kijelentette, hogy székely Pétértvárról átteszi Moszkvába.

A „National Zeitung” írja: Az orosz állapotokat csak egy liberális, békés, kiengesztelő politika győztheti. A császár írja alá az alkotmányt, melyet atyja elé terjesztettek még meggyilkolása előtt.

LEGUJABB POSTA.

A bolgár kérdés. Egy szipiai sürgöny jelent, hogy Krestov kapitány, akit a silitriai zendülés alkalmából saját emberei leltek, 240 husz franco aranytalálta. Constatálták továbbá, hogy Krestov a zendülés előtt nagy összeget tett le egy bankba és azt a zendülés kitörése után sietett kivenni. Krestov köztudomás szerint teljesen vagyontalan volt.

A hatalmak közt a bolgár kérdés felett való jegyzékeltások teljesen szünetelnek.

A császár válasza királyunknak. Londonból jelentik: A „Daily Chronicle” keddi száma a császárhoz intézett ötvözlő sürgönyökkel kapcsolatosan közlése azt a választ is, melyet a császár Ferencz József ki-

kérlek fel tégedet Mária, hogy szedd össze minden asszonyi tudományodat, és holmi kacsintgatásokkal, óvhatlan kacsérkodással boldondítsd el a Pali gyerek fejét annyira, hogy hagyja a faképnél a Terka leányt. Ha ez megvolt, bizonyos vagyok benne, hogy Vertán Bogdán ismét az én „kundsafom” lesz. Megteszed-e Mária.

A fiatal asszony, ki második felesége volt az 50 éves Mátra Gergelynek, maga elé idézte a szép, dőlözeg Vertán Lali alakját, s csakhamar megadta a választ.

— Miért ne tennem meg Gergely, ha ez által előmozdíthatom érdekeidet.

— Hanem azt kikötöm szolott Mátra Gergely — hogy a határtul ne lépd, megsokálni nem hagyod magadat, csupán boldondítsd. Hízen ügysem nehéz.

A fiatal asszony mindenbe beleegyezett, és kivetette a hálót férje engedelmeivel a fiatal Pali gyerek után. Mátra Gergely csak úgy hizott, midőn esténként jelentést tett neki a felesége, hogy miképpen viczkáncol az a Pali gyerek a halóban, s egy este azt is tudtára adta, hogy a hurok már egészen összeszorult körülötte, s holnap már meg is fogja esküdtetni arra, hogy a Terka leányzóhoz többé be nem teszi a lábát.

Mátra Gergely örömeiben összevissza szurdalta tükés bajuszát és szakálával a fiatal asszony eper-édes, róza-piros ajkát.

Másnap meg is volt Mátra Gergely urának az öröme, — reggel amiut felkelt, sehol sem találta a feleséget, mert biz az megszokott a Pali gyerekkel.

Hamarosan híre ment a községben a nagy eseménynek, s jöttek vigasztalni Mátra Gergely urat. Az első között volt maga Vertán Bogdán is, ki nagy sajnálkozását fejezte ki a történet felett, mindjárt vizsgatásul megígérte, hogy ismét „kundsafom”-ja lesz.

Nagy fájdalmat érzett ugyan Mátra Gergely a szívében, mert szerette a feleséget. Legalább is úgy hitte, de midőn kinyitotta a boltját s meglátta a másik boltjában Kordován Kristóft kárörvendő mosolylyal, felébredt benne a mély gyűlölet, s elnyomván vele a másik fájdalom, savanyu ábrázattal bár, de dicsekvőleg mormogá magában:

— Legyőzték Kristóf! Vertán Bogdán megint az én „kundsafom”.

Peregrinus.

rályhoz intézett. A császár válasza magyar fordításban így hangzik: „Szívvel köszönöm neked, hogy szünetnapom alkalmából roham megemlékezél. Kérlek, közzöld a királynevel, mily örömmel töltötték el ödvözléti és meleg szerencsekívánatai.”

NAPTÁR.

Március 18. Péntek. Róm. cath. napt. Ede. Sándor. Prof. napt. Anzelm. Sándor. Görög-orosz napt. (március 4.) Amort 42 vt. Nap két óra 10 perczkor. Nap nyugszik 6 óra 8 perczkor.

Március 19. Az aradi tisztviselői kör estélye saját helyiségében (Tücherer szálló).

Március 22. és 23. A vörös kereszt-egylet előadása az aradi színházban.

Március 27. Az aradi polgári jótékony nőegylet évi közgyűlése d. u. 3 órakor a város háza tanácstermében.

Az „ARADI KÖZLÖNY” (megjelen minden nap).

előfizetési feltételei.
Helyben hához hordva:

Egy évre	12 frt	—	kr
Fél évre	6	—	—
Negyed évre	3	—	—
Egy hóra	1	—	—

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 frt	—	kr
Fél évre	7	—	—
Negyed évre	3	50	—
Egy hóra	1	20	—

Az előfizetési pénzeket kérjük, legelőszörben posta-utalvánnyal, mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos expedícióját fenakadás nélkül teljesíthessük.

Mutatványosokat kívánatra egy héttig ingyen és bérmentve küldünk.

Arad, 1887. március hóban.

Az „Aradi Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Ormós Péter** kir. tanácsos, alispán arról az „Alföld” azt írta, hogy szerdán este Soborsinba utazott az ott folyó sorozási munkálatok megsejtelésére. E hír téves, a mennyiben az alispán ur a rozsz idő folytán az utazást elhalasztotta s erről a sorozó bizottságot táviratilag értesítette.

— **Népfelkelő tisztek Aradon.** A népfelkelő tiszti állásokra folytatás a következők jelentkeztek a városi katonagyűlésnél: Csécsi Imre, Lux Ubald, Tedeschi Viktor, Malesinek Sándor, Szathmáry János, Brusch Alajos, Tenger József, Tolnai Károly, Tolnai Lajos, Selli Mátyás, Lendvay Béla, Steinitzer Felix és Arkay Kálmán. Eddig összesen 54-en jelentkeztek.

— **Ta arékoság.** A közoktatási miniszter a tanfelügyelők útján, értesítette az állami és államiag segélyezett népiszkolai hatóságokat, hogy tekintettel az ország takarékoságot parancsoló pénzügyi helyzetére, említett iskolák tanítóit az évi tanítói gyűléseken való megjelenésükért napi-díjakra nem számíthatnak.

— **A vöröskereszt-egylet előadása** iránt a közönség körében általános az érdeklődés. Mint halljuk „A bázis kereszt” című kis vígjáték előadása az eddigi próbák

A filiszter leánya.

[19. Folyt.] (Regény két kötetben.)
Írta: *Ejalmar Hjorth Boyesen.*
— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: *H. G.* —
ELSŐ KÖTET.

XI.

Előkészület az esküvőre.

Ha az ember mindent egyszerre vesz, ez a hatást nehezen éri el, mert a falusi be rendezések nagyon is eláruhája a célt, hogy a kandeló párkányát díszítv és a szoba csupasz falait fedjék.

Harold a saját jövőjére való kilátás tekintetében teljesen érzékellen volt. Ilyen az élet, melyet Alma egy szegény bányamérnök oldalán mellett képzel? Sévres porcellán, velenző üveg és ritka s drága holmiból összeállított keverék!

Es a leány atyja közönyös mosolylyal épen most tudatta vele, hogy leányával egyetlen dollárt sem ad és az örökségből kitagadja. Ez, miután annyira szeretik egymást, nem nyom a latbat, tettené hazz Mr. Hampton és Harold sietett kijelenteni, hogy ezzel nem törődik és kár is a szót vesztegetni e miatt.

Nem akar oly kérőnek látszani, ki választottjának vagyonára számít — de az Alma által az élet iránt táplált remények még is gondolkodóba ejtették. Megkoczkáztatta azt az észrevételt, hogy velenző üveg, sévres porcellán stb. talán egy kissé drága a lesz háztartásuk számára, de Alma megnyugtatólag válaszolt:

— Az igaz, hogy drága lesz — de hisz te nemskára neveztes ember leszel. Arany és ezüst bányákat fogunk felvedezni és mindenféle találmányokkal lépünk meg a világot, akkor azután iródatat átadod annak a csupahaju zokén, fiatal embernek, mig mi külön szalonkocsiban beutazunk a szárazföldet és San-Franciscóban s Chicagóban bányarészvényárslatokat alakítunk, melyek nekünk nagy jövedelmet fognak hozni és is így tovább. Nemde derék dolg lesz ez, Harry?

— Édes szívem, attól tartok, hogy csalóka képet alkotok magadnak az életéről, mely oldalam mellett reád vár, — válaszola Harold

után itélve feltétlen sikerre számíthat, a mi-ben osztozni fognak a színe kerüli élőképek is, melyeknek kiállításra pazar fényű- és rendkívüli hatásnak ígérkezik. Az előadásra szóló jegyek előjegyzésére és kiváltására vonatkozólag a rendezőség a következőket közli: A színházi bérlők az általuk bérelt helyekre vonatkozó előjegyzéseket és pedig mindkét előadásra névre, vasárnap egész nap S o m o l i k színházi titkárnál érvényesíthetik, midőn is a jegyzéket azonnal ki kell váltaniuk, minthogy ellenkező esetben azok az előbb jelentkezőknek fognak eladtni. Ugyancsak vasárnap lehet előjegyezni mindkét előadásra a többi helyekre S o m o l i k titkárnál, kitől az előjegyzett jegyek hétfőn és az előadások napján válthatók ki. A rendezőség.

— **Egy derék tisztviselőt** ragadt el övéi köréből a halál. D a n c s Boldizsár megyei levéltári-segéd huynt el f. hó 16-án éjjel. A boldogult tisztviselő az ötvenes években kezdett szolgálni s részint a törvénykezésnél, részint pedig a közigazgatásnál több mint 30 éven át szolgált. A család által kiadott gyászjelentés a következőképen hangzik: Özv. Dancs Boldizsár szül. Zórad Eulalia saját, ugy gyermekei: Dancs Julia férj. Weingärtner Beláné és Dancs László, veje Weingärtner Béla, valamint számos más rokonai nevében is mély fájdalommal tudatja forrón szeretett férje, illetőleg édes atya, após és rokon D a n c s B o l d i z s á r, megyei levéltári-segédnek, folyó évi március hó 16-án, éjjeli 11 órakor, életének 66-ik s boldog házasságuk 30-ik évében, rövid betegsége következtében történt jobblétre szenderülését. A boldogult hült tetemei március hó 18-án, d. u. 3 órakor fognak Kiss Ernő-utca 5. sz. a házból, a „Csutak Károly aradi első temetés-rendező intézete — Entrepriise des pompes funébres” által, a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engedszelő gyászmise-áldozat március hó 22-án, d. e. 9 órakor fog a főtiszt, Minorita-atyák szentgyházában a Mindenhatónak bemutatlatni. Béke és áldás porainak!

— **Ujjaky József**, kincstári ügyész, pár hétre szabadságra Mármaros-Szigetre utazott. Az ügyész távollétében az ügyészséget F a r k a s Gyula dr. vezeti.

— **Árad a Maros** erősen a folyton tartó esőzések folytán. Erdélyben is, mint lapunk más helyén olvasható, a napokban nagy havazások voltak, melyek szüneten csak növelni fogják a folyó vízmozgását.

— **Kozma Sándor** kir. főügyészről az újságot az „Egyetértés” tegnapi száma, hogy „Aradon jár az ügyészség és a fogházak megvizsgálása céljából.” A főügyész ur mindeddig nem érkezett Aradra.

— **A kincstári ügyészség** kápolna-utczában lévő helyiségét május 1-től kezdve a magy. kir. pénzügyorség vette ki hivatali helyiségnek.

— **Az első próba.** A vöröskereszt színházi előadásainak részt vevő műkedvelő urak és hölgyek felkértetnek, hogy szombaton d. u. 4 órakor szíveskedjenek megjelenni az első próbán a színházban. A rendezőbizottság.

— **Mostoha idő.** A napok óta tartó esős idő és ólós név gazdálank állítása szerint — a fiatal növényzetben Aradon is sok kárt esmált. Az elmúlt hét meleg napjai a fiatal csemetékák rügyeit fejlődésnek indították és most az olmos eső és fagy egyes helyeken ezeket teljesen tönkre tette. Az utóbbi évek alatt növényzetünk a mostoha idő miatt igen sokat szenvedett.

— **Lefoglalt három forintos postautalvány.** Tegnap délután egy ur elvesztett egy 3

komolyan. „Nekem nincs vagyonom és nem tudom, hogy bírod-e képzelni ennek jelentőségét.”

„Hogyne — nagyon felfogom”, vágott közbe Alma. „Annyit jelent, hogy látogatásokra bérkocsin kell járnunk, nem ötközhetünk Delmoniconál és nem tarthatz magadnak jachtot.”

„Még ennél is többet jelent”, válaszola Harold elkomorodva. „Sokkal szükségesebb dolgokról is le fog kellene mondanunk, mint a Delmoniconál való étkezés, saját fogat és saját kácsi. Nem lakhatunk valamelyik előkelő városrészben, rá tartos ismerőseink le fognak bennünket nézni, ha meg tudják, hogy milyen szerény helyzetben vagyunk és ha Wellingfordné, kelegyője elhasználása után, kényeszerüve látják egy olcsó szabónó által készített egyszerű ruhákban járni.”

„Minek mondasz nekem ilyen kellemetlen dolgokat?” szólta Alma. „Bizonyára nem lennél ilyen kegyetlen irányomban, ha tudnád, hogy eljegyzésünk óta mennyire szerencsétlen vagyok, atyám és anyám mennyire üldöznek s kínöznek, és mit mindezt mondat nekem. Gondold meg, hogy mindez egyedül érte történi, azért mert téged és nem Cunninghamot szeretem.”

Hogyan állhatott volna ellent Harold az ilyen szavaknak, kivált miután remegő ajakkal és oly hangon beszélt, mely minden örökös daczára könyvekben kitérrelsen fenyegetett. Ez a bajos teremtés kegyetlen volt miatta szüleinek szigorát és durvaságát törni, hogy vehető volna szívére, hogy a kedves leányt még boldogtalnabbá tegye annak elmondása által, hogy micsoda aggodalmakat táplál az esetre, ha mielőbb a hozzátartozói közé fogja őt számítani.

El kellett magát határozni és inkább mindent méréslenül, semhogy Almat további kintásoknak kitegye. Semmi esetre sem akart a sors végzése ellen küzdeni; az esküvő napját már kifizették és hozzá minden előkészült folyamában volt. Nyomozást ezrrel és folytonos félelemben, hogy ezt elárulja, nézte Harold, hogy Alma türelmetlenséggel számolája a napokat, melyek töle és boldogságtól elválasztják. A drága butorszóvetek mintáinak egész halmazát rakta eleje és a neki nagyon jól illő könyvműlme buzgalommal kérte tanácsát és véleményét.

Nem képzelhette-e már most is, hogy

forintos postautalványt, a miről azonnal jelentést tett az aradi postahivatalnál, hogy a megtalálónak az összeg kifizetését tagadják meg. Az utalvány, egy esavagó talalta meg és már délután 3 órakor a postahivatalnál a pénz felvételére jelentkezett is. De észrevéve a sáfrány-illatot, hogy leaskarják tartóztatni, szépen észrevételül ellillant.

— **Névváltoztatás.** R o t a r i Sándor (fazekas-vársándi illetőségű aradi lakos saját, valamint János és Sándor nevű kiskoru gyermekeinek vezetéknévét belügyminiszteri engedélylyel „R ó n á”-ra változtatta át.

— **Az „E. M. K. E.” javára** S c h e n k E. üzletében kitért perselyt tegnap bontották fel. Az eddig összegyűlt 2 frt 12 és fél krajczárt a gyűjtő hozzánk küldte, minek folytán mi azt rendelkezési helyére juttatjuk. A gyűjtés tovább folyik.

— **Az időjárás Gyorokon.** Gyorokon, mint ottani levelezőnk írja, az időjárás a szép tavaszi napok után nagyon szomorú képet nyújt az egész hegyvidék. Két napi esőzés után fagy állott be, mely nagy kárt okoz a részint már kinyitott szőlőkben, és gyümölcsfákban, mert a folyton tartó olmos eső valószínűség jégburkolattal fagyott a rügyeken és hajtásokon. A kár nagysága majd csak napok múltán lesz meghatározható. Különösen megszenvedtek a kedvezőtlen időjárástól a szegény csángók, a kik egész télen nem igen dolgozhattak s csak a múlt héten kereshettek valamit a szőlőmunkával, a mely azonban most már ismét, és ki tudja meddig, szünetel. A hegyekről lefolyó patakok és álló vizek pedig a telepet és viskóikat rongálják meg és szegények nagyon érzik, hogy „megnehezült az idők járása felettük.”

— **A szerelem sötét verem.** Egy előkelő jó családból származó, alig 16 éves fiatal aradi leány pár hó óta buskomorságban szenved, mely tegnapelőtt legnagyobb mértékben vett rajta erőt. A szerencsétlen gyermek beleszeretett egy fiatal emberbe, a kit a leány szülei nem tartottak a leányhoz méltónak. A fiatal ember rövid ismeretség után — bányában — hogy nem lehetnek egymáséi, becsutott imádtottjától, oda hgyva szép reményekre jogosító állását most a világ valamelyik részében céltalanul barangol. A szerencsétlen leány igaz szerelmen alapuló érzelmei teljesen kiforgatták lelkiállapotát és a szenvedés annyira erőt vett rajta, hogy már több ízben oda akarta hagyni a szülői házat. Szabad idejében költemények szerkesztésével foglalkozott, melyeket bujdosó kúveshez írozott. Tegnap azonban atyja távollétében édes anyja híre nélkül felöltözött, és szőnelkül eltávozott hazulról. Ezt az anyja észrevéve kétségbeesetten futkosta össze a várost és végre nagy öröme leányát az indóháznál találta fel és véletlenül épp a délutáni vonattal megerkező édes atyával sikerült a szerencsétlen leányt hazavinni. A leány atyjának töredelmesen bevallotta, hogy kedvese nélkül nem kíván élni és annak feltalálására akart indulni.

— **Halalozás.** A következő gyászjelentést tettük: „Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk saját valamint számos rokonaink nevében a forrón szeretett felejtethetlen gyermek, feleség, anya, testvér és rokon Fischer Eleonora szül. Lieberman n, élt 28 évében, boldog házasságuk 8-ik évében f. hó 16-án reggeli 8 és fél órakor, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 17-én d. u. 3 órakor a halotti házból haltr 4-ik sz. a. a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra fognak tetetni. Béke poraira! Arad, 1887. március hó 16 Fischer Samu mint férj. Lieberman Simon, Lieberman

mily bájosnak kell lenni, ha a legfinomabb kasmirból készült, csipkékkel és atlaszszalagokkal borított reggeli ruhájában saját asztalánál kávéját egy szép alaku porcellán csészebe önti?

„Egy kis, kaczer csipkefűköttel feje-men”, folytatta elégtül kacajjal, „mert tudod ha Wellingfordné lesznek, kell rajtam lenni valami komolynak, háziasnyosznak. Ez képzeld lábaimon a csinos piroas atlasz papusorkat, melyek egyikét vagy másikat, midőn együtt a reggeli szobába lemegyünk a lépcsőkön, elvesztem. Mond meg igazán, Harry nem valódi paradicsom lesz ez?”

„Kétségtelül az lenne, ha növényekkel és gyümölcsökkel élhetnénk, mint Adam és Eva és ha a szobó és divatárúsnó nem kerülne többé, mint ősz szütleinknek”, válaszola Harold elgondolkodva.

Te mindig csak a költségekre gondolsz! Miért járnak az eszedben mindig csak a számlák és ismét csak a számlák? A világ sora hozza magával, hogy pénz nélkül semmit sem kaphatni, bár beismerem hogy ez a legkellemtlenebb intézmények közé tartozik.”

Wellingford arra a tudatra ébredt, hogy nem valami kedves lélegény. Még arra is emlékezni kellett, hogy az ő kötelessége az eljegyzést tudató jegyeket megrendelni és hogy ezeknek a divat törvényei értelmében a legdrágább elefántcsont színű papíron vésett monogrammal, vagy czimrel kell készülnök. A szegény mindenzen bajtól végre is nem tudott másként szabadulni, mint hogy Palfrey barátjától kölcsönt kérjen.

Palfrey, a ki az általa kedvelt emberek iránt igen előkegyen volt, habár mások iránt tudott meglehetősen rideg lenni, örült, hogy Harrynak szolgálatot tehet és mielőtt eleresztette volna, kezdezősködes és gyengéd megjegyzések utján kipihantotta tőle jelenlegi helyzetét és az eseménytől volt kénytelen Wellingford összeköttetésbe hozni egy táviratot, melyet két nappal később kapott. A távirat így hangzott:

„A „Maid of Atheus” bánya tulajdonosa Silvertownban önt főmérnökül ohajjást szerződöttetni Fizesés haterz dollár. Rögtoni válasz kerüti.”

Harry igyekezett közönyös arcot színelni, midőn belépv a Hampton-ház könyvtár szobájába a táviratot atnyújtotta Almá-

— Harry igyekezett közönyös arcot színelni, midőn belépv a Hampton-ház könyvtár szobájába a táviratot atnyújtotta Almá-

Babeta szül. Goldmann szülők. Goldmann Albert, Goldmann Julia szül. Hecht nagy szülők. Fischer Lajos, Fischer Dező, Fischer Andor, gyermekek. Fischer Ignátz após. Fischer Jety anyós. Liebermann Lajos, Liebermann Béla, Liebermann Hermann főr. Schuller. Liebermann Matild, Liebermann Eszti testvérek. Schwemmer Adolf, Weisz Ede, Kron Lipót, Schuller Imre sógorok. Schwemmer Emma szül. Fischer. Weisz Cecil szül. Fischer. Kron Gundi szül. Fischer sógorok.

Az aradi ipar- és népbank hitel-egylete. folyó évi március 20-án délelőtt 10 órakor a bank tanács-termében teljes ülést tart, melynek tárgyai: 1. A teljes ülési jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldendő bizottság kinevezése. 2. A hitellejeli bizottságnak az 1886. évről szóló jelentése az egylet viszonyairól. 3. Az 1885. évi mérleg előterjesztése kapcsolatban a számvizsgáló bizottság jelentésével. 4. A hitellejeli bizottság kiemelt négy kitértel tag helyett. 5. A számvizsgáló bizottság megválasztása, mely 5 tagból áll. 6. Igazgatósági javaslat a hitel egyleti választmány díjazása iránt. E k e s t e i n György, a hitellejeli bizottság elnöke.

Elhagyott láda. Egy aradi ügyvéddel történt meg a következő eset. Régebben el akart utazni Grácba és minthogy azt hitte, hogy ez egyszer kivételké csakugyan megteszi azt, a mit szándékba vett, hát előre is küldte a bőröndjét. Csak hogy a kivétel nem esett meg, és a fiscalis itthon maradt. Szórakoztatásában észbe sem jutott a ládája. A napokban az aradi kapitányság egy megkeresést kapott a gráci sanatorium igazgatóságától, hogy derítse ki az ügyed örökösét, minthogy ő hirt sem adván magáról, eddig — Isten nyugosztalja! — bizonyára elhalálozott. Az ügyvéd az azonban mindaddig nem tudott örökösökre szert tenni, a mi egyáltalában nem baj, minthogy ő friss egészségben élvezi a lét örömeit sietett is megvizsgáltatni a gráci sanatoriumot és intézkedni, hogy az elhagyott bőröndöt visszakapja.

Az aradi közúti vaspálya forgalmi kimutatása szerint március 1-től 15-ig 10544 személy szállításából 1370 frt 80 kr. bevétel és 2067671 kilogramm toher szállításából 890 frt 70 kr. bevétel folyt be.

Elmaradt a posta tegnap reggel Budapestről, tegnapelőtt pedig a bécsi posta nem érkezett meg.

Iparigazolmányt nyertek Csanád-megyében. Battonyán: özevgy Misits Sándorné, vegyes kereskedésre. Rubán: Ászód Eszter és Rubán Mária baromfi-és tojáskereskedésre. Mosonyi Ambrus szabó-iparra. Löwy Ignác Kovács-iparra. Dombegházán Sándor István esztergályos iparására. Mezőhegyesen Bárány Dávid, vendéglátó-iparra. Marciánban Dombegházán Bunka János építési engedélyhez nem kötött munkálatok végzésére. Tamás János ugyanarra. Hunyadmegyében Maros-Ilylén: Bottenberg Herman sütő-iparra.

Üzletmegszüntetés. Csanádmegyében Kevermésen: Lilienberg Mór vegyes kereskedést megszüntette.

Havazások Erdélyben. Mint Vámos-Gálfalváról lapunknak írják — ott hétfőn és kedden olyan nagy havazások voltak, hogy az országátok teljesen fennakadt a közlekedés. Egész falvak lakosai dolgoznak az országúton, a hó eltakarítása körül.

Házank és a főváros.

A királyi udvar Budapestén. A királyi udvar teljes visszavonultságban él a budai várban, melynek esendőt csak az udvari ebédek és általános kihallgatások zavadják

nak, — de szíve még a fejében is lüktetett. Oly szerencse volt az, minőt már régen kívánt.

Olyan működési kör kínálkozott számára mely úgy hajlamának, mint képességeinek megfelelt, — de ő mindent Alma elhatározásától tett függővé. Lesz-e bátorsága, vele a hegyek közé költözni és érette az idő viszonyosságait és nélkülözéseket tűrni?

És mi lesz a Worthnál Párisban megrendelt és már utban levő öltözékeiből, a csipkés eremesztint reggeli ruhából? Tekintete a gyengéd kézre esett, melyely a szék támlájára támaszkodott és annak négy gödröskéje rögtön fogadalmat nyújtott neki az áldozat mérvéről és a barátság fokáról, melyet ily lenyűnő feltételezett, amennyiben képesnek tartotta emez elhatározására.

Alma egy pillanatig hallgatott, mialatt a jai mozgottak és szeméi figyelmesen a papírra irányultak.

„Harry, mondá azután, homlokát mint egy agyda beszerencézolva, tulajdonképen miért nem üzredekél a tőzsdén?”

„Mert saját munkámból, nem pedig a járékból s mások munkájának eredményéből akarok élni,“ válaszolá hangszóllyal.

„Tehát ellensége vagy a tőzsdéjének?”

„Igen és később majd egyszer azt is megmondom, hogy miért.”

„E szerint akkori üzredekémet is kárhoztattad?”

„Igen. De miért emlékeztetesz most e dologra?”

„Mert a kritika és szerelem vegyülékét képező érzés, melyet irányomban nyilvánított, nekem nem tetszik,“ viszonzá ingerült hangon. „Hozzá vagyok szokva, hogy feltétlenül szeressenek. Gyűlölhetsz, de ha azt hiszed, hogy engem oktatnatsz, ebben nagyon csalódotl.

Ezzel a táviratot ledobta az asztalra, mintha érintése reá nézve kellemetlen lenne és büszkén távozott a szobából. Ha Harold kevésbé lett volna megremülve, észrevezte, hogy mily festői egy szép nő még mégreszen a szenvedély kitoréban is. E helyett teljesen leverten felkelt székéről és azon titkos reményben, hogy Alma vissza fog jönni, ki ment az előszobába.

(Folyt. köv.)

meg. Legzajosabb hely a palotában a cabineti iroda, hol mindennap a lehető legtakarékos társaság hullámlik. Magasrangú notabilitások, fényes egyenruhájú katonatisztek, elegáns urilölgyek, városi polgárok, falusi ügyesbajos emberek, béna invalidusok, gyászos özvegyek, viruló fiatal lányok (katonatiszt jegyesek cautionának reducalását kérve) stb. stb. igazi democraikus egyvelegben tolnaknak az udvari titkárról, kiknek sokszor ugyancsak meggyilkolják a baja. Természetesen kevésbé a művelt jelentkezőkkel, mint inkább a természet egyszerűbb gyermekekkel, kik majd magának a királynak nézik őt, majd a királyi komornyikjának s egy-két hatással akarkják megvesztegetni, hogy csak bocsássa be őket a királyhoz — azonnal. E kérésük persze nem teljesíthető, csak az előjegyzés megtörténte után. Ennél egyelőre formásirga nincs is szükség, mert a király előtt mindenki, bármily juhában megjelenhetik. Sokan folyamodnak a királyhoz segélyért, ki jöttéve figyelmet soha nem vonja meg az arca érdemesektől. A cabinetirodában írják alá a nyugtákat a nagy számú segélyezettnek, kik könyves szemekkel áldják a királyi-pár jótékonyágát.

Mollináriak Boszniában. A Mollinári- gyalogezred harmadik zászlója szerdán este 7 órakor elhagyta eddigi állomáshelyét, a fővárost és Boszniába, új állomásra költözött. A népszerű magyar gyalogezred e zászlója Benedek őrnagy vezetése alatt a Károlykaszárnából indult el zeneszóval, nagy közönség által kísérvé a központi pályaudvarra, honnét a magyar Államvasutakon folytatva tovább útját.

Véres kardpárbaj. Kardpárbaj volt a napokban Czernovitzban. K. tartalékos huszár hadnagy és báró W. egyetemes önkéntes között, kik közeli rokonok s a párbajra az adott okot, hogy a hadnagy saját házában megsértette az egyetemes önkéntest. A párbaj végkimerülésig ment kardra. Az első két összecsapásnál a hadnagy teljesen ketté hasította ellenfele jobb kezét. A jelenlévő orvosok amputálni is akarták a sebesült kezét, de aztán megis álltak ettől.

Rövid hírek. Az első negyedmillió az erdélyi cultur-egylet tulajdonában rövid időn együtt lesz már. Mint a választmány havi ülésén jelenték, az egyleti vagyon február hóban kerek nyolcezer forint gyarapodott s hó végével 240,000 forint volt. A pozsonyi állatsegreglet királyi grise, melyet 3000 frtra becsültek, a hideg időjárás következtében elpusztult. Csanád megye szatmármegyei közönségben a lakosság egy része viszályba keveredett a plébánossal és negyven család készült átérni a ref. vallásra. — Kustélyon, Temes megyében, mult szombat este meglőtték Popovics bírót, ki erőlyesen kezdett intézkedni a már törhetetlené vált kihágások, lopások, verekedések ellen. — Kisbányácska a zempléni megyei közönség, hol Kazinczy emléket őrzi a nemzeti kegyelet, most már belügyminiszteri engedéllyel hivatalosan is felvette a „Széphalom“ nevet. — Pozsonyban Frigyes főherceg szorgalmasan gyakorolja magát a magyar nyelvben s már meglehetősen beszél is magyarul.

A nagy világ.

A francia koronagyémántok eladása. A francia koronagyémántoknak reg tervezett előadását végre május 12-dikére tűzték ki s a gyémántok egy ideig a Pavillon de Floreban közszemlére lesznek kiállítva. A francia államnyomda egy cathalogus készítésével foglalkozik épen, mely valóban műemkek lesz. Miniszteri határozat folytán Vanderheyem Emil és Escribe lesznek az eladásnál a meghatalmazottak A „Direction des Domaines de France“ Ausztria-Magyarországra nézve a jó hírű bécsi Biedermann cégét választotta egyedüli képviselőjéül.

Gyónas egy égő hajón. Gühner báró Ausztria volt párisi nagykövete, a ki most nagy utazásokat tesz a föld körül, a napokban érkezett meg legújabb utazásáról, mely alatt nagy veszélyben forgott. A „France“ hajón utazott, mely a sük tengeren, négy napi távolságra a szárazföldtől, felig legett. A hajó utasait csak Carrier hadnagy hajóparancsnok bámulatos hidegvéré mentette meg a szörnyű haláltól. Mikor a hajó javában égett — beszéli a párisi Gil-Bias — Hübner báró egy lelkesbező közeledett és megkérte, hogy fogadja el a gyónását — in periculo mortis. — „Hát már annyira vagyunk — mondá a szegény lelkes reméltem. — Ne törődjék velem, felelé a volt nagykövete, faites votre métier (végezze mesterségét) abbe ur.”

Billroth és a koplalás. Billroth, a híres bécsi sebész, közelebb előadást tartott azon operatórikról, melyeket a légző csövön hajtának végre, ha a diphteritis, vagy más torokbaj s megfulladással fenyegeti a beteget. Ez előadásra képesen megemlékezett a koplalás mesterségéről, melynek már annyit „művésze“ és „tudósa“ akadt: „A koplalást többi időben sok ébész-művész valósgos bravourra vitte. Ez valóban elismerésre méltó eredmény, de sok indiai törzs nem kisebb eredményt ér el. Soknál ugyanis az a babonás vallásos tartozik, hogy egészséges testtel, élve elzárják magukat s negy-hat hétig is koplalnak. Legnagyobb részük természetesen tönkre is megy bele; de azért vannak olyanok is, kik több heti koplalást kiállnak s aztán ezeket a — szentek közé iktatják.

Színész ellen, criticus mellett. Czernits Ferenc színész, az igazgató unokaöccse, Innsbruckban az utczán megtámadott és bántalmazott egy szini bírót, ki róla rosszat írt a lapban. Az innsbrucki diákság, felbátorodva e brutalitáson, elhatározta elatlans éltéltét adni a megsértett bírónak és Czernits legközelebbi fellépése csapatostul töltött a színházba. Egy francia bohózatot adtak. Midőn Czernits a színpadra lépett, fülzsongató fütty és pizszegés hangzott. Mindezt addig tartott, míg a színész nem távozott és a függönyt lebecsülték. A rendőrszövetség csendre intett és a rendező kilépett, kérve, tovább folyjon-e az előadás? „Tovább, de Czernits nélkül. Pereat Czernits!“ hangzott a földszintről. A rendező ama kijelentésére, hogy Czernits nélkül nem folytatható tovább az előadás, újra kitört a fütty és pizszegés. A közönség egy része azonban kívánta az előadás folytatását, mire a zajongók nagy tömegben távoztak.

Az orosz czárórl. A orosz czár életéből érdekes részleteket ír le egy Berlinben nem rég megjelent könyv, mely „Európa udvaraiból“ közöl leleplezéseket. Legelső sorban is felelmit III. Sándor czárnak azon komoly törekvéséről, melylyel uralkodása kezdetén elnyomni igyekezett az orosz főhivatlanok és katonai notabilitások között virágzó corruptiót. A czár a legnagyobb szigorúsággal járt el a legtekintélyesebb bűnösökkel szemben s igen sok tábornokot száműzött Szibériába. Azután a kormányzás minden ágába a takarékoság rendszerét hozta be ezt elkezdte a saját háztartásán. A menyiben az udvari miniszterium budgetjéből több milliót törölt. S a hadsereg kormányzatában is érvényre juttatta a takarékoságot, habár a lovasságban és a mérnökari csapatokban nagyobb reorganizációt eszközölt. Hogy a czár politikájában újabb változás állott be, az valószínűleg a nihilisták merészebb fellépésének tulajdonítható, mely nagy örvendésszerűségeket tett szükségessé a czár megvédelmézésére. Közelebb a czár Olyskok-Litvskben tartózkodott s megérkezése előestéjén a varsói citadellában egész esendben felkaszott egy egyént, ki valószínűleg nihilista volt. Ha a czár vasuton utazik, a vasut-vonal mentén katonák vannak felállítva a töltésnek háttal fordulva, kiknek kötelessége a vasuti töltéshez közeledő minden embert lelőni, ha háromszori figyelmeztetésre meg nem áll. Az állomási épületek ablakainak be kell zárva lenniök, sőt ezek függönyeit is le kell borsátani. Rendesen három vonat van kirendelve a czár utazásánál, az egyik vonat a mállakat viszi, a másik pedig a munkásokat, kik esetleges pályarongálásnál, vagy balesetnél azonnal kijavíthatják a pályát, a harmadikon megy a czár, ki különben az utközben is egyik vonatról a másikra át szokott szállani, hogy senki se tudhassa, melyikben utazik a czár. A czári pár luhochenkai tartózkodása alatt senkit sem fogadott, de annál inkább körül volt véve rendőrökkel és csendőrökkel. Az udvari körök ama törekvésére, hogy a czári pár elé idegenek ne kerüljenek, néha comicus epizódokra ad alkalmat. Így pl. egy ízben a czár a hadgyakorlatok alatt Potocka grófnő vidéki kastélyába szállt. A grófnő, kit jó levele értesítettek az örömhíréről, kastélyát rendkívül pompásan renováltatta, s több mint 10,000 rubelt költött el. A grófnő már remegve várta a pillanatot, hogy a czárt színről-színre láthassa. De ebben nem lett része, mert két nappal az uralkodó megérkezése előtt felkérték, hogy cselédjeivel együtt, arra az időre, míg a czár kastélyban lesz, költözzen ki a saját házából. A gaisinai kastély, hol az uralkodó tartózkodik szokott, valósgos erőd. A park széles árokka van körülveve, a melyet minden pillanatban vízzel lehet teleerjeszteni. De a czár, ha kiteszi a kastélyból a lábát, egész legio detektiv kísér nyomdokat. Szeret vadászni és bosszus, ha zavadják. A miniszterek néha hetekig kénytelenek várni, hogy egy-egy okmányt aláíráthassanak vele.

Rövid hírek. Egy tábornok öngyilkossága. Moezskában Kalkmuk Vassili tüzértábornok, ki már 64 éves élt, a napokban agyonlétette magát. Már régóta mutatkozta nála az elmezasor jelensége és orvosi gyógykezelés alatt állott. A napokban erős rohamra volt ismét s ebben követte el az öngyilkosságot — A chivai khán május 10-én Európa b szándékozik jönni. Utazásán egy tolmács, egy titkár és két szolgálókiséri. — Milánkiálj kedden díszbevetést adott Hengelmüller László osztrák-magyar követ tiszteletére. — Nyolcvanöt felderítési személy lesz jövő kedden Berlinben jelen Vilmos császár születésnapja 90-ik évfordulójának ünnepélyén. — Báró Coppin Brüsszelben e napokban meghalt; utolsó élő tagja volt az 1830-diki belga nemzetgyűlésnek, mely a függetlenlétt Belgium alkotmányát megteremtette. — Nilsson Cristina asszony végkép lemondott a színpadról s ezentul csak jótékony cselekedetokra fog énekelni.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás Csanádmegye gazda-közönségéhez.*

A csanádmegyei gazdasági egylet f. hó 9-én Makón tartott igazgató választmányi gyűlése örömmel értesült S i m a y Ede alelnök előterjesztése folytán az „Első magyar általános biztosító társaság“ által alakított „Magyar gazdák jégbiztosító szövetsége“ felügyelő és vizsgáló bizottságának megalakulásáról, melybe egyesületünk alelnöke is beválasztott.

A csanádmegyei gazd. egyesület már előbb életrevalónak és gazda-közönségünk jól fel fogott érdekékből pártolándónak mondotta ki ezen biztosítási eszmét s az elene azóta küldötték oldalról telhözött érvek nem változtak meg ezen meggyőződésében, miről tanuskodik azon körülmény is, hogy megyénk nagyobb birtokosai és földhasznosítói tekintélyes számmal léptek a szövetség kötelékébe. Szükségesnek tartja tehát most egyesületünk igazgató választmánya gazda-közönségünknek a legmelegebben ajánlani, ezen érdekünket felkaroló hazafias intézményét az „Első magyar ált. bizt. társaság“-nak.

Hogy azonban a jégbiztosítási szövetség fő elve — a jégbiztosítási díjak fokozatos leszállítása — valóban és minél előbb elérhető legyen, kívánatos, hogy gazdaközönségünk minél tömegesebben lépjen a szövetségbe. Tisztelettel felhívjuk tehát gazdátársainkat, hogy a szövetség által nyújtott előnyöket kellőleg méltányolva, most a jégbiztosítási idegy kezdetével ne mulasszák el a szövetségbe való belépést; biztosítsák legalább terményeik azon részét, melyet eddig is biztosítani szoktak, vagy a melyek nem biztosításból nagyobb kockázatot háromhat gazdasági üzletükre; a biztosítást a szövetség alapfeltételeinek 8-ik pontja értelmében 20%-al, már most is olcsóbban eszközölhetik a szövetségnél, mint az az Első magyar általános biztosító társaságnál a megelőző 1886-ik érvényben volt és az ekként megsékeltt díjak az egész 12 évi időtartam alatt semmi körülmények között fel nem emelhetők.

A biztosítási alapfeltételek, melyek újjában is a biztosító felek előnyére tetemesen módosítottak, az Első magyar ált. biztosító társaság minden községi ügynökkénelg betekintethők, de egyesületünk titkára is (u. p. Battonya) szives készsággal szolgál felvilágosítással az ez ügyben hozzá fordulónak.

Makón, a csanádmegyei gazdasági egyesület 1887. évi március hó 9-én tartott igazgató választmányának gyűléséből:

Simay Ede egyt. alelnök.
Páll Sándor egyt. titkár.

Vegyes közlemények.

A vetések. A földmívelési miniszterium 15-ig beérkezett hivatalos jelentések szerint a vetések állása a következő: I. Felvidék. Az északibb fokvessű megyék vetéséit részben még hó fedi, a takaró nélkülieket többé-kevésbé a száraz hideg időjárás megviselte; különösen a vörös-herében és luczernában okozott tetemes kár a fagy; a tavaszi vetés, szőlőnyitás és metszés megkezdett; a trágyahordás még folyamatban van; a gyümölcsfákon sok rügy mutatkozik. II. Dunántul. Az őszi vetések jól teleltek, a repce a fagyok folytán sok helyütt megritkult; a tavaszi vetések folyamatban vannak, a szőlők metszése sok helyütt kezdetét vette; takarmányban itt-ott, szalmában több helyütt hiány mutatkozik. III. Alföld és z a k i része. Az időjárás általában enyhült, az őszi vetések jók és zöldülnek kezdenek, fagykár nem észleltetett; a tavaszi szántás és vetés kezdetét vette; takarmányhiány nem észleltetett. IV. Alföld déli része. Az őszi vetések kedvezőleg teleltek, s a beállított hóolvadás és enyhe időjárás mellett szépen zöldülnek kezdenek; a repce Bács-Bodrog,

Spányi Lenke, a kinek jutalomjátéka holnap lesz, még husvét előtt Olaszországba megy, hol hosszabb időt fog tölteni ének-tanulmányainak befejezése végett. A művésznő ambícióját csak nagyrabecsüljük; már eddig is a magyar vidéki színeszet legjobb coloratür énekesnője volt s jelenen iskolázott hangjával és mindig hibátlan énekével a zeneértők elismerését vívta ki. Mi csak azt kívánjuk, hogy la visszatér tanulmány-útjából, ismét az aradi színházhoz legyen szerződve.

Hunyadi Margit, az aradi színház kitűnő művésznője, vasárnap Debreczenbe rándul mintegy nyolcz estére terjedő vendégszerelésre, s a legkitűnőbb szerepeiben fog fellépni a debreczeni színpadon. Mindenesetre csak gratulálni tudunk a debreczeni színesz-consortiumnak, hogy az ottani közönség kiváló érdeklődését, ilyen élvezetesnek ígérkező vendégszerelésttel igyekszik viszonzolni.

Spányi Lenke, a kinek jutalomjátéka holnap lesz, még husvét előtt Olaszországba megy, hol hosszabb időt fog tölteni ének-tanulmányainak befejezése végett. A művésznő ambícióját csak nagyrabecsüljük; már eddig is a magyar vidéki színeszet legjobb coloratür énekesnője volt s jelenen iskolázott hangjával és mindig hibátlan énekével a zeneértők elismerését vívta ki. Mi csak azt kívánjuk, hogy la visszatér tanulmány-útjából, ismét az aradi színházhoz legyen szerződve.

Színházi rövid hírek. A Krecsányi ur kiváló társulat, ugy lát-szik valóban feledhetetlen emlékeket fog a sason után magáról hagyni. E néhány hét alatt, a mely még hátra van, vendégszerelnie fognak Blaháné. E Kovács Gyula és esetleg Hegyi Aranka a népszínházról. E közben a társulat végleges kiegészítése alkalmából, az új tagok bemutatái lesznek. Így lépnek fel Zilahy Gyula, Szabó Antal, Sajó Bandi, Vörös Sándor, Gőnczi Mariska, kik már április első napjaiban Aradra érkeznek. — A Soly-mossi Elekhoz elterjedt azon hír, hogy az aradi színházhoz szerződött, a alapján. — A legközelebbi jutalomjátékok — a Spányi Lenkén kívül, mely szombaton a „Mikádó“-ban lesz. — a Somló Sándor és a Kiss Mihály lesznek. Somló Sándor jutalomjátékára a költői szépségekben oly gazdag „Sirius“, fog színrre kerülni, melynek tudvalevőleg a jeles művész a korsoros szerzője.

E. Kovács Gyula, a kolozsvári nemzeti színház művésze, a ma élő magyar tragicusok legkiválóbbja, — mint értesülünk, — nem sokára néhányszor vendégszerelnie fog az aradi színpadon. E Kovács Gyulának Othelója, Lear királya, Toldi Miklós-a stb. olyan bevégzett művészi alakítások, melyeknek ma parjok nincs a magyar színpadon, és így az aradi közönség a legkiválóbb mű élvezetnek néz elé E. Kovács Gyula fel-lepteiben.

Szerkesztői üzenet.

F. E. Aradon. Nagyon is ráismerne mindenki, hogy kinek szól a vers. — A tárcák közlésért mi nem kérünk díjat. — Egy vidéki előzetők. Kérdésére kijelentjük, hogy a város kereszt-egylet előadásai folyó hó 22. és 23-án lesznek megtartva. — A. B. Arad. Csiky Gergely. A vadrózsza című három felvonásos színművét a nemzeti színház drámabizottsága keddi ülésén ajánlta egyhangulag előadásra.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. év március 17-én.

Közgazdaság.

Felhívás Csanádmegye gazda-közönségéhez.*

A csanádmegyei gazdasági egylet f. hó 9-én Makón tartott igazgató választmányi gyűlése örömmel értesült S i m a y Ede alelnök előterjesztése folytán az „Első magyar általános biztosító társaság“ által alakított „Magyar gazdák jégbiztosító szövetsége“ felügyelő és vizsgáló bizottságának megalakulásáról, melybe egyesületünk alelnöke is beválasztott.

A csanádmegyei gazd. egyesület már előbb életrevalónak és gazda-közönségünk jól fel fogott érdekékből pártolándónak mondotta ki ezen biztosítási eszmét s az elene azóta küldötték oldalról telhözött érvek nem változtak meg ezen meggyőződésében, miről tanuskodik azon körülmény is, hogy megyénk nagyobb birtokosai és földhasznosítói tekintélyes számmal léptek a szövetség kötelékébe. Szükségesnek tartja tehát most egyesületünk igazgató választmánya gazda-közönségünknek a legmelegebben ajánlani, ezen érdekünket felkaroló hazafias intézményét az „Első magyar ált. bizt. társaság“-nak.

Hogy azonban a jégbiztosítási szövetség fő elve — a jégbiztosítási díjak fokozatos leszállítása — valóban és minél előbb elérhető legyen, kívánatos, hogy gazdaközönségünk minél tömegesebben lépjen a szövetségbe. Tisztelettel felhívjuk tehát gazdátársainkat, hogy a szövetség által nyújtott előnyöket kellőleg méltányolva, most a jégbiztosítási idegy kezdetével ne mulasszák el a szövetségbe való belépést; biztosítsák legalább terményeik azon részét, melyet eddig is biztosítani szoktak, vagy a melyek nem biztosításból nagyobb kockázatot háromhat gazdasági üzletükre; a biztosítást a szövetség alapfeltételeinek 8-ik pontja értelmében 20%-al, már most is olcsóbban eszközölhetik a szövetségnél, mint az az Első magyar általános biztosító társaságnál a megelőző 1886-ik érvényben volt és az ekként megsékeltt díjak az egész 12 évi időtartam alatt semmi körülmények között fel nem emelhetők.

A biztosítási alapfeltételek, melyek újjában is a biztosító felek előnyére tetemesen módosítottak, az Első magyar ált. biztosító társaság minden községi ügynökkénelg betekintethők, de egyesületünk titkára is (u. p. Battonya) szives készsággal szolgál felvilágosítással az ez ügyben hozzá fordulónak.

Makón, a csanádmegyei gazdasági egyesület 1887. évi március hó 9-én tartott igazgató választmányának gyűléséből:

Simay Ede egyt. alelnök.
Páll Sándor egyt. titkár.

Vegyes közlemények.

A vetések. A földmívelési miniszterium 15-ig beérkezett hivatalos jelentések szerint a vetések állása a következő: I. Felvidék. Az északibb fokvessű megyék vetéséit részben még hó fedi, a takaró nélkülieket többé-kevésbé a száraz hideg időjárás megviselte; különösen a vörös-herében és luczernában okozott tetemes kár a fagy; a tavaszi vetés, szőlőnyitás és metszés megkezdett; a trágyahordás még folyamatban van; a gyümölcsfákon sok rügy mutatkozik. II. Dunántul. Az őszi vetések jól teleltek, a repce a fagyok folytán sok helyütt megritkult; a tavaszi vetések folyamatban vannak, a szőlők metszése sok helyütt kezdetét vette; takarmányban itt-ott, szalmában több helyütt hiány mutatkozik. III. Alföld és z a k i része. Az időjárás általában enyhült, az őszi vetések jók és zöldülnek kezdenek, fagykár nem észleltetett; a tavaszi szántás és vetés kezdetét vette; takarmányhiány nem észleltetett. IV. Alföld déli része. Az őszi vetések kedvezőleg teleltek, s a beállított hóolvadás és enyhe időjárás mellett szépen zöldülnek kezdenek; a repce Bács-Bodrog,

Spányi Lenke, a kinek jutalomjátéka holnap lesz, még husvét előtt Olaszországba megy, hol hosszabb időt fog tölteni ének-tanulmányainak befejezése végett. A művésznő ambícióját csak nagyrabecsüljük; már eddig is a magyar vidéki színeszet legjobb coloratür énekesnője volt s jelenen iskolázott hangjával és mindig hibátlan énekével a zeneértők elismerését vívta ki. Mi csak azt kívánjuk, hogy la visszatér tanulmány-útjából, ismét az aradi színházhoz legyen szerződve.

Hunyadi Margit, az aradi színház kitűnő művésznője, vasárnap Debreczenbe rándul mintegy nyolcz estére terjedő vendégszerelésre, s a legkitűnőbb szerepeiben fog fellépni a debreczeni színpadon. Mindenesetre csak gratulálni tudunk a debreczeni színesz-consortiumnak, hogy az ottani közönség kiváló érdeklődését, ilyen élvezetesnek ígérkező vendégszerelésttel igyekszik viszonzolni.

Békés és Csongrádmegyékben sokat szenvedett; kedvező idő beálltva a tavaszi szántás és vetés jelenen Bács-Bodrog és Békés-megyében megkezdett, sőt a zab és árpa nagyobárra is is vetettett; takarmányhiány Torontál és Békés-megyékben mutatkozik. — V. Erdélyi megyék. A február hava közepén lehullott nagyobb mérvű hó a vetéseket még csaknem mindenütt fedi; de a beállított enyhe időjárás következtében a hó a vetésekről olvadni kezdett. A száraz hideg tél a különben is gyenge vetéseknek, különösen pedig Nagy-Küküllő megyében a buzának, Szilágymegyében az ősi árpnak jelentékenyen ártott. A tavasziak alá a szántás Szilágymegyében kezdetét vette.

Szösszlet. (Március 17.) (B.) Készaru nagyban 25.75—26, kicsiny ben 26.50 hordó nélkül, per 100 liter %.

Budapesti gabnatózsda. (Március 17.) Lassu irányzat mellett 7.000 mm. forgalommal, változatlan árrakkal. Tavaszi buza 9.01 9.02, őszi buza 8.52—8.54, tengeri május—Juniusra 6.13—6.14, tavaszi zab 6.45—6.46 káposzta-repce 11.25—11.37.

Szertéskereskedelmi csarnok. — Budapest-Kőbányán. —

Kőbánya, márc. 16. Az üzlet változatlan. Magyar urasági éreg, néhez 47—48 frtg. fiatal néhez 49—50 forintig, magyar urasági fiatal közép 48.50—49 frtg. magyar urasági fiatal könnyű 48—49 forintig, közönséges szedett néhez 47—48 frtg. magyar szedett közép 46, —48, —49 frtg. magyar szedett könnyű 44, —46 frtg. szerbiai átmeneti néhez 44, —46 frt. szerb. átmeneti közép 43, —45 frtg. szerb. átmeneti könnyű 43, —45 frtg. Romániai és szerbiai seretek, melyek mint átmenetiek adtak át, bevón-s páronként 3 arany vám fejében megterítettnek. — Seres-létszám: március 14-én volt készlet 80,052 db. március 14-dikén felhajtott 1653 darab elszállított 600 db. márc. 10-én, maradt készletben 81,106 db. seret.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. év március 17-én.

Magyar aranyárjádék 4 sz.	100.90
Magyar papírárjádék 5 sz.	88.50
Magyar vasuti kölcsön	150.
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	97.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	124.
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	115.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104.
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	104.
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	104.
Magyar szőlőművelési kötvény	99.
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	120.50
Tízszázalékos és szegedi sors	

